

NEVŞEHİR'DE ORYANTİRİNG SPORU VE ORYANTİRİNGİN DOĞAYA ETKİSİ*

Araştırma Makalesi / Research Article

İmamoğlu, A., İmamoğlu, M. ve Uysal, A. (2018).
Nevşehir'de Oryantiring Sporunu ve Oryantiringin
Doğaya Etkisi. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli
Üniversitesi SBE Dergisi*, 8 (2), 217-230.

Geliş Tarihi: 02.10.2018
Kabul Tarihi: 04.12.2018
E-ISSN: 2149-3871

Dr. Öğr. Üyesi Ali İMAMOĞLU
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü
aliimamoglu@yandex.com
ORCID No: 0000-0001-9197-1029

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet İMAMOĞLU
Sinop Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü
mehmet.imamoglu@outlook.com
ORCID No: 0000-0001-9820-106X

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet UYSAL
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü
ahmetuysal@nevsehir.edu.tr
ORCID No: 0000-0002-5928-0516

ÖZ

Oryantiring sporu bilinmeyen bir bölgedeki işaret veya kontrol noktalarını harita ve pusula yardımıyla bulma faaliyetidir. Oryantiring bireyleri hem fiziksel hem de zihinsel anlamda geliştirmektedir. Oryantiring sporunda genellikle ormanlık arazilerin tercih edilmesi sebebiyle Nevşehir ilk etapta pek uygun görülmemiştir. Oryantiringin yaygınlaşması ve çeşitli sahalarda uygulanmasıyla birlikte ilin uygun olduğu görülmüştür. Nevşehir'de peri bacalarının yaygın olduğu alanlarda oryantiring yapılmaya başlanmış ve taş orman deyimi ortaya çıkmıştır. Oryantiring sporu Nevşehir'de yapılan diğer birçok doğa sporu gibi bazı negatif sonuçlar doğurmaktadır. Örneğin oryantiring müsabakaları sırasında bazı bitki türleri koparılabilir. Yine oryantiring alanı içerisinde yer alan canlılar korkutulabilir. Müsabaka sahalalarında toprak sıkışması olabilir. Toprağa infiltre olamayan sular

* ICOSS Social Conference 2018'de sözel bildiri olarak sunulmuş ve özet bildirisi kongre kitapçığında yayınlanmıştır.

yüzeysel akışa geçerek erozyona sebebiyet verebilir. Yarışma yapılan doğaya zarar verecek maddeler atılabilir.

Oryantiring Nevşehir ili için önemli bir değerdir. Oryantiring etkinliklerinin turizme katkısı göz önünde bulundurulmalıdır. Oryantiringin Nevşehir doğası üzerindeki olası negatif etkileri dikkate alınmalı ve uygun sahalar seçilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Doğa, Nevşehir, Oryantiring.

ORIENTEERING SPORTS AND THEIR IMPACT ON NATURE IN NEVŞEHİR PROVINCE

ABSTRACT

Orienteering sport is an activity of finding the signs or control points in an unknown area with the aid of a map and a compass. Orienting individuals develop both physical and mental sense. Because of the preference of forest land in the orienteering sport, Nevşehir was not seen as suitable in the first place. Along with the widespread use of orienteering and its application in various fields, it has been seen that the province is appropriate. In Nevşehir, orienteering was started in areas where fairy chimneys are widespread and stone forests emerged. Oriental sport has some negative consequences like many other nature sports done in Nevşehir. For example, during orienteering competitions some plant species can be torn off. Again, living things within the orienteering area can be frightened. There may be a soil jam in the competition fields. Waters that cannot infiltrate to the ground can flow to the surface stream and cause erosion. Materials that may damage the nature of the competition may be thrown.

Orienteering is an important value for Nevşehir province. The tourism contribution of orienteering activities should be considered. The possible negative effects of orienteering on the nature of Nevşehir should be taken into consideration and appropriate fields should be selected.

Keywords: Orienteering, Nature, Nevşehir.

1. GİRİŞ

Haritaların ve pusulaların kullanılmaya başlandığı ilk günlerden itibaren insanlar var olana ulaşma ihtiyaçlarında ve yeni yerler keşfetme isteklerinde iki önemli yardımcı araç elde etmiştir. Zamanla yüzeysel haritalar ve basit pusulalar bilimsel gelişmelerin etkisiyle çok daha işlevsel hale gelmiştir. Harita ve pusula kullanım alanları yaygınlaşmıştır. Denizcilik ve askerlik alanlarındaki kullanımlarına ek olarak, izcilik ve sportif etkinlikler gibi geniş kitlelerin içerisinde yer alabileceği çeşitli alternatifler ortaya çıkmıştır.

19. yüzyılın sonları itibariyle düzenlenmeye başlayan harita ve pusula yardımıyla hedef ve yön bulmaya dayalı askeri alandaki yarışmalar

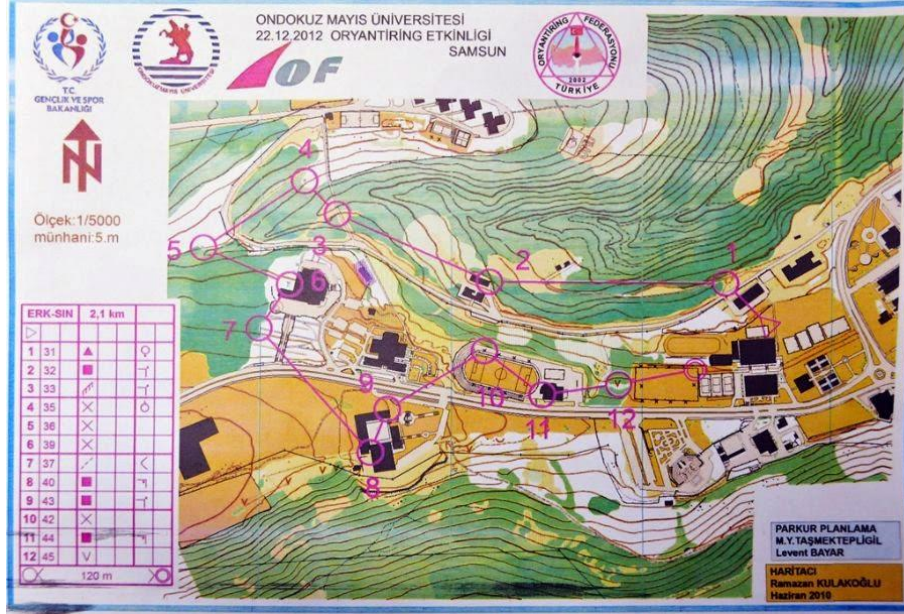
ile amatörce düzenlenen eğlenceye yönelik etkinlikler, Oryantiring'in temelini oluşturmuştur. Bu etkinlikler zamanla rekabete dayalı spor faaliyetine dönüşmüştür. Rekabete dayalı Oryantiring süreye bağlı olarak bilinmeyen bir bölgedeki işaret veya kontrol noktalarını harita ve pusula yardımıyla rotaya bağlı kalacak şekilde bulmaya dayalı bir spordur (Elgin, 2010).

Uluslararası Oryantiring Federasyonu (International Orienteering Federation-IOF) 1961 yılında kurulmuştur. Türkiye Oryantiring Federasyonu ise 2006 yılında kurulmuştur. Türkiye Oryantiring Federasyonu Genel Yarışma Talimatı ile resmi olarak düzenlenen yarışma ve diğer faaliyetleri belirlemektedir. Yarışmalar haricinde eğitsel ve turistik amaçlı motorlu taşıt, binek hayvanı veya kano gibi çeşitli vasıtalar yardımıyla yapılan oryantiring türleri de bulunmaktadır. Bu faaliyetler Oryantiring'in temel ilkelerine bağlı kalarak düzenlenmektedir. Doğa sporu olarak ortaya çıkan oryantiring etkinliği, kapsamını genişleterek rekreasyon ve turizm etkinliği çerçevesinde her türlü doğal, kültürel ve kentsel mekanlarda yapılabilecek bir spor dalı olarak yaygınlaşmaktadır (Özaltın ve Gül, 2006).

Oryantiring etkinliğinde bireyler haritalanmış alan içerisinde belirlenmiş hedeflere sırasıyla ulaşmaya çalışır. Turuncu bayraklı hedeflerdeki işaretleri ellerindeki haritaya işaretleyerek ya da çizerek hedefler arasında mesafe alır. Oryantiringin amacı haritada gösterilen hedefleri en kısa sürede tamamlayarak bitiş çizgisine ulaşmaktır. Bu sebeple haritadaki detayları tanımak, anlamak ve en kısa zamanda en doğru ve engelsiz rotaları bulabilmek esastır.

Oryantiringi benzerlerinden ayıran en önemli unsur koşarken takip edilecek bir liderin veya işaretlenmiş bir parkurun olmaması, bulunulan yerden gidilecek yere ulaşmak için her sporcuya göre değişen sonsuz sayıda farklı seçenek bulunmaktadır (Tanrıkulu, 2011). Bu seçenekler oyuncuya harita üzerinde gösterilmektedir.

Oryantiring haritalarının hazırlanması özel uzmanlık gerektiren bir iştir. Haritalar yarışmalar öncesinde hazırlanarak yarışmacılara dağıtılmaktadır. Türkiye'de yarışma düzenlenen alanların ve kulüplerin bulunduğu bazı bölgelerin oryantiring haritaları yapılmıştır. Bu haritalar genellikle 5-10-25 m aralıklı eşyükselti eğrilerinin olduğu, 1:5000 ile 1:25000 arasında ölçekli haritalardır (Şekil 1). Standart renk ve işaretler yerine kendine has bir dili olan haritalardır. Bir oryantiring haritasında koyu sarı; insan eli değmiş örneğin çimlendirilmiş açık alanları, açık sarı; açık ancak doğal haline terk edilmiş alanları, (Koşmayı engellemeyecek yükseklikte yabani otlar bürümüş olabilir veya tümüyle çıplak olabilir) beyaz; zemini temiz içinden rahat koşulur ormanı, koyu yeşil; içinden geçilemeyecek kadar sık bitki örtüsüne sahip alanları simgeler (Fenmen, 2013).

Şekil 1. Örnek Oryantiring Haritası (Samsun).

<https://dagkamp.blogspot.com/2018/04/oryantiring-nedir.html>

1.1. Oryantiringin Kişisel Gelişime Katkısı

Oryantiring fiziksel, kavramsal, eğitsel, sosyal ve bireysel birçok fayda sağlamaktadır (Orhan, 2012). Bireyleri hem fiziksel hem de zihinsel anlamda geliştirmektedir. Yaş, cinsiyet ve kültürel farklılıklardan bağımsız olarak sosyalleşmeye açık, rekabete dayalı ve heyecan duyulan etkinlikler içermektedir.

Oryantiring bireylere; coğrafi düşünme yetisi, harita okur-yazarlığı gibi beceriler de kazandırır. Ayrıca bireylerin arazideki hareket kabiliyetini arttırır. Bu anlamda Tuna ve Balcı tarafından (2013) yapılan çalışmada oryantiring sporunun coğrafya öğretmenleri üzerindeki etkisi tespit edilmeye çalışılmıştır. Oryantiring yapan katılımcıların coğrafi beceriler ile ilgili özyeterlik düzeylerini belirlemeye yönelik olarak değerlendirilen dört farklı alanın tümünde katılımcıların özyeterlik algılarında %56 ile %110 arasında değişen oranlarda yükselme gözlenmiştir.

2. MATERYAL VE YÖNTEM

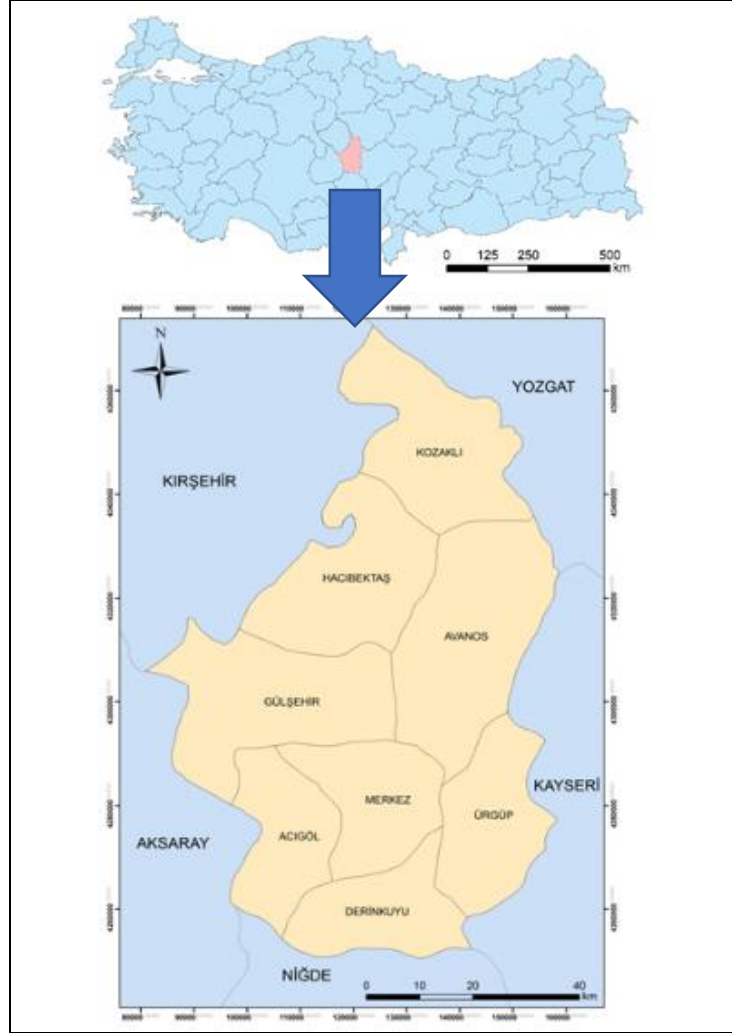
Araştırma Nevşehir ili sınırları içerisinde yapılmış bir alan çalışmasıdır. Bu çalışmada öncelikle sahaya ait materyaller derlenmiştir. Sahaya ait özellikler literatür taraması sonucunda elde edilmiştir. Ayrıca

arazi gözlem ve incelemeleri yapılmıştır. Literatür taraması sonucu elde edilen veriler ile arazi gözlemleri karşılaştırılarak incelenmiştir. Nevşehir ili eğim değerleri belirlenerek araştırma sahasının sınırlayan topografik şartlar ortaya konmuştur. Sonuç olarak elde edilen veriler bütüncül bir şekilde değerlendirilmiş, Nevşehir ilinde oryantiring sporunun durumu ve doğa üzerindeki etkisi incelenmiştir.

3. BULGULAR VE TARTIŞMA

3.1. Nevşehir İlinin Doğal Ortam Özellikleri

Nevşehir ili İç Anadolu Bölgesi'nin Orta Kızılırmak Bölümü'nde yer alır. Nevşehir, kuzeybatıdan Kırşehir, kuzeydoğudan Yozgat, güneydoğudan Kayseri, güneyden Niğde, güneybatıdan ise Aksaray illeri ile komşudur (Şekil 2). Türkiye Topraklarının yaklaşık %7'sini kaplayan il, 5.486 km²'lik yüz ölçüme sahiptir. İdari olarak 8 ilçeye bölünmüştür. Daha çok turist çeken kesimler ise kayalık Kapadokya olarak bilinen sahalardır. Kayalık Kapadokya Bölgesi ise Uçhisar, Göreme, Avanos, Ürgüp, Derinkuyu, Kaymaklı, Ihlara ve çevresinden ibarettir (Gülyaz, 2012).

Şekil 2. Nevşehir Lokasyon Haritası.

Nevşehir Thornthwaite iklim sınıflandırmasına göre, Yarı Kurak-Az Nemli iklim özelliği göstermektedir. Ortalama sıcaklıklar Temmuz ve Ağustos aylarında 21 C^0 'nin üzerine çıktığı ilde, yağış ortalamalarının en yüksek olduğu aylar ise bahar aylarıdır. Kurak-yarı kurak bölge özelliği gösteren sahada anakayanın farklı aşınma süreçlerine bağlı olarak peri bacaları ve badlands arazileri oluşmuştur.

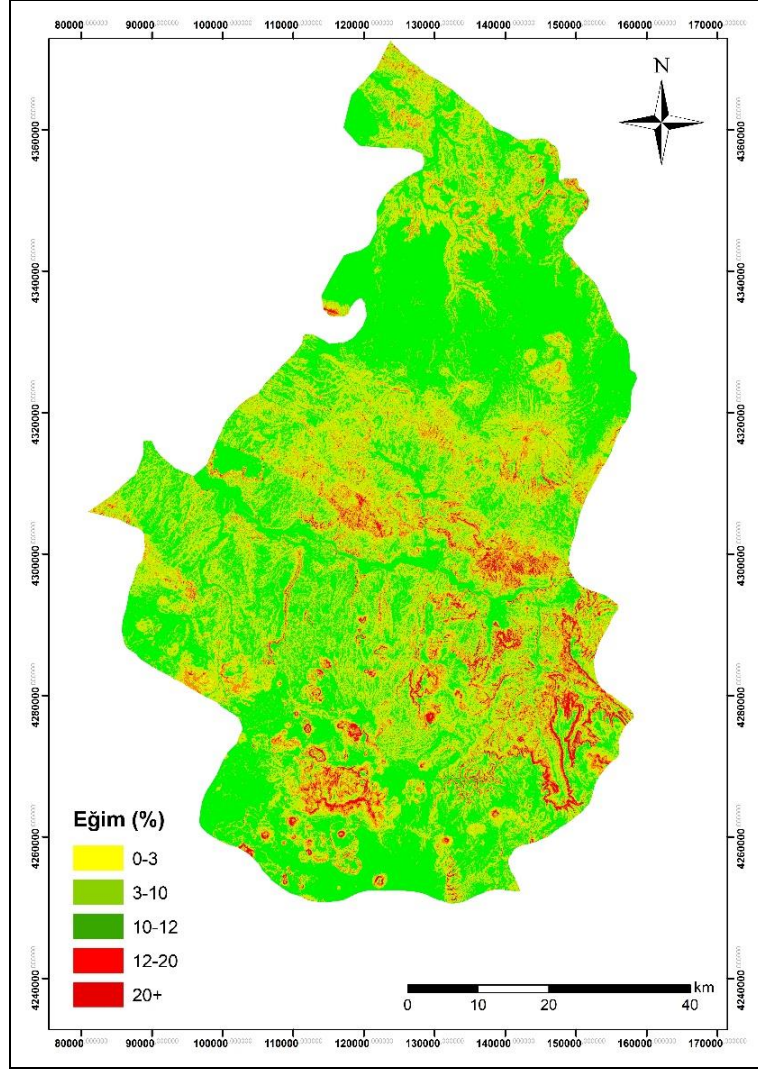
3.2. Nevşehir’de Oryantiring

Oryantiring sporunun Nevşehir ilinde yapılmaya başlanması profesyonel anlamda birkaç yıllık bir geçmişe sahiptir. Oryantiring sporunda genellikle ormanlık arazilerin tercih edilmektedir. Nevşehir’de ise peribacalarının yaygın olduğu alanlarda oryantiring yapılmaya başlanmış ve taş orman deyimi ortaya çıkmıştır. Nevşehir’de oryantiring faaliyetlerinin artırılması amacıyla yaklaşık 25 km² alanın haritası üretilmiştir. Mustafapaşa ve Göreme ilçelerinde yaklaşık 10 km², Gülşehir ilçesinde ise yaklaşık 5km²’lik sahanın haritaları mevcuttur. Bu alanlarda federasyon tarafından düzenlenen yarışmalar tertip edilmiş ulusal ve uluslararası faaliyetler yürütülmüştür.

Nevşehir’de yörenin ve Oryantiring faaliyetlerinin tanıtımı amacıyla dünyada ilk olma özelliğine sahip atlı Oryantiring yarışması gerçekleştirilmiştir. Nevşehir’de alternatif turizm etkinliği ve ürün çeşitliliği oluşturmada, Kapadokya ile tarihsel bir bağı bulunan atın kullanımı giderek yaygınlaşmaktadır (Güngör, 2016). Bu anlamda atlı oryantiring faaliyetinin sahanın turistik değerini arttıracak araştırmacı tarafından ortaya konulmuştur.

3.3. Oryantiringe Uygun Sahalar

Nevşehir ulaşım ve konaklama ihtiyaçlarının rahatlıkla karşılanabileceği bir coğrafyadır. Ayrıca belirlenen müsabaka alanlarına ulaşım, kısa süreli ve kolay olacaktır. Bu yönleri ile Nevşehir’in müsabakalara uygun olduğu düşünülmektedir. Koruma alanları içerisinde yer alan sahalarda uygun alanların belirlenmesi de mümkündür. Kayalık Kapadokya diye adlandırılan koruma alanı içerisinde oryantiring haritası yapılmış ve daha önce müsabaka düzenlenmiş alanlar bulunmaktadır. Fakat bu sahalarda ilgili izinlerin kapsamlı bir şekilde alınması ayrıca oryantiringin sahadaki negatif etkileri konusunda detaylı çalışmaların yapılması gerekmektedir. Nevşehir ili genelinde haritası yapılan sahalarda toplam alanını çok daha yükseğe taşımak hedeflenmektedir. Bu amaçla uygun eğim ve topoğrafyaya sahip alanlar incelenmeli ve bu alanların haritalanmasına ilişkin çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmada özellikle yüksek eğimli sahalarda haritası çıkartılarak oryantiringe uygun olmayan sahalarda kapladığı alan tespit edilmiştir. Elde edilen haritaya göre Nevşehir ilinde yüksek eğim değerlerine sahip alanlar bulunmaktadır (Şekil 3). Eğimin yüksek olduğu alanlar genellikle badlands arazilere denk gelmektedir. Bu araziler parkur düzenleyenler için de yarışçılar için de doğal topografik engel teşkil etmektedir.

Şekil 3. Nevşehir İli Eğim Haritası.

Ülkemizde oryantiring sahalarının haritalandırılması konusunda az sayıda insan bilgi ve tecrübe sahibidir. Bu kişilerin sayısının artması Nevşehir'in yanı sıra başka yerlerinde haritalanması ve oryantiring sporunun gelişmesi açısından önemlidir.

3.4. Oryantiring Sporunun Nevşehir Doğası Üzerinde Olası Etkileri

İnsan doğa ile sürekli bir mücadele halinde yaşayan, fakat doğanın kanunlarını yerle bir etmekten kaçınan bir varlıktır. Artan nüfus ile birlikte insanın doğa üzerindeki baskısı artmaya devam etmekte, yeni tarım alanları açmak, yerleşim yerlerinin sınırlarını genişletmek, orman alanlarına zarar vermek gibi felakete sebep olacak birçok yanlış uygulamalar yapılmaktadır.

Doğa üzerinde baskı unsuru oluşturan etmenlerden bazıları, doğa sporları sebebiyle çevreye verilen zararlardır. Ewert (1999)'a göre doğada yapılan faaliyetlere katılanların doğal alanlarda meydana getirebilecekleri etkiler makro ya da mikro düzeyde olabilecek etkilerdir ve habitatın değişmesi, rahatsız etme, kirlilik gibi sonuçlar doğurmaktadır.

Doğada yapılan etkinlikler sonucunda doğaya verilen zararlar gürültü kirliliği, su kirliliği, çöp üretimi ve bunların uzaklaştırılmasında karşılaşılan sorunlar, kanalizasyon sorunları, tırmanış için kayaların işaretlenmesi ve boltlanması, aşırı kullanıma bağlı olarak: patikaların bozulması, taşıt kullanımı sonucu oluşan hava kirliliği, bitki örtüsünün tahribi şeklinde sıralanabilir (Pils vd., 1996, Aktaran: Somuncu, 2004).

Oryantiring sporunda ise bitki türlerinin azalması, hayvan türlerinin rahatsız edilmesi, toprak sıkışması, çevre kirliliği, erozyon süreçlerinin hızlanması, gürültü kirliliği, morfolojik yapının bozulması gibi ekolojik denge üzerinde çeşitli olumsuzluklar ortaya çıkmaktadır.

Nevşehir coğrafyası doğanın sunduğu ilginç jeomorfolojinin kültür ile birleşmesi sonucu bütün dünyanın ilgisini çeken bir saha olmuştur. Bu yüzden bölgede turizm ve turizmin doğal ortam üzerindeki etkileri ile ilgili çok sayıda araştırma yapılmıştır (Somuncu ve Yiğit, 2007; Demirkesen, vd., 2005). Doğanın sürdürülebilirliği konusunda çeşitli önerilerde bulunulmuş ve bölge korunmaya çalışılmıştır.

Oryantiring sporu Nevşehir'de yapılan diğer birçok doğa sporu gibi bazı negatif sonuçlar doğurmaktadır. Örneğin oryantiring müsabakaları sırasında bazı bitki türleri koparılabilir, basılabilir yerinden sökülebilir, bu bitki türleri yöreye özgü endemikler olabilir sonuçta müsabakalar bu bitkilerin kaybolmasına sebep olabilir. Yine oryantiring alanı içerisinde yer alan canlılar korkutulabilir, kışkırtılabilir ya da canlıların yuvalarını terk etmelerine sebep olunabilir. Müsabaka sahalarında doğanın kaldırabileceğinden fazla sayıda yarışma yapılması sonucunda sahada toprak sıkışması olabilir, bu sıkışma sonucu ise toprakta bitki ve kök gelişimi yavaşlar ya da durabilir, toprağa infiltre olamayan sular yüzeysel akışa geçerek erozyona sebebiyet verebilir, su tutma kapasitesi azalan topraklarda ise kuraklaşma problemi görülebilir. En önemli problemlerden birisi de insanın doğada biyolojik ayak izini bırakması, yani çöplerini doğaya atması

olayıdır. Yarışma yapılan sahalarda öncesinde ve sonrasında kontrol edilmeli, kesinlikle doğaya zarar verecek maddeler atılmamalıdır. Atlı ya da bisikletli oryantiring gibi farklı oryantiring yarışmaları ile sahanın morfolojik ünitelerine zarar vermekten kaçınılmalı, peri bacalarına ve kırığıbayır arazilerine müdahale edilmemelidir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Oryantiring Nevşehir ili için önemli bir değerdir. Bu önemli değeri fark edilmesi ile birlikte yakın geçmişte yapılan müsabakalara özel ve devlet desteği sağlanmıştır.

Nevşehir’de gerçekleştirilen oryantiring faaliyetleri azalmıştır. Bunda müsabakaların her yıl aynı yerlerde yapılmaması, parkurların sporcular tarafından ezberlenmemesi gibi sebepler de etkili olmuştur. Fakat Nevşehir’de oryantiring alanına olan ilginin de azaldığı görülmektedir. Bu ilginin yeniden artırılması gerekmektedir. Büyük bir insan kaynağı olan Nevşehir’de Milli Eğitim ve Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi bünyesinde bulunan insan kaynağının değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu amaçla üniversite bünyesinde oryantiring kulübü kurulmalı, özellikle Beden Eğitimi ve Spor Bölümü ile Coğrafya bölümleri öğrencileri başta olmak üzere sporcular yetiştirilmelidir. Bunun için üniversite kampüs alanının bir oryantiring haritası çıkartılmalı, burada öğrenciler eğitilmelidir. Ayrıca Nevşehir ili içerisindeki haritaları olan alanlarda da öğrenci eğitimleri gerçekleştirilmelidir. Aynı zamanda Milli Eğitim bünyesinde de çalışmalar yapılmalı, gerekirse okullarda eğitimler verilmelidir. Bu girişimler Nevşehir’de kurulan oryantiring takımının müsabakalara katılması ile taçlandırılacak önemli bir adım olacaktır. Oryantiring takımının kurulması yanında yörede tanıtıcı faaliyetler de yapılmalıdır. Rekreatif faaliyetler kapsamında halka açık etkinlikler düzenlenmelidir. Oryantiring etkinliklerinin turizme katkısı göz önünde bulundurulmalıdır.

Oryantiringin Nevşehir doğası üzerindeki olası negatif etkileri dikkate alınmalı ve uygun sahalarda seçilmelidir. En az zarar ile en çok faydayı sağlayabilme esasına dayalı bir haritalandırma yapılmalı ve müsabakalarda bu ana temel üzerine inşa edilmelidir. Özellikle yapılan organizasyonlar öncesi ve sonrasında yörede vadi temizliği gibi çevreye de olumlu etkiler bırakacak faaliyetler düzenlenmelidir. Aksi takdirde oryantiring faaliyetlerine canlılık kazandırma çabası doğayı öldürme çabasına dönüşecek ve Nevşehir zarar görecektir.

KAYNAKÇA

Demirkesen, A. C., Özlüdemir, M. T. ve Demir, H. M. (2005). Kapadokya Örneğinde Tarihi ve Kültürel Mirasın Korunması ve Bu İşlemlerde Harita Mühendislerinin Yetki ve Sorumlulukları, *TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası 10. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı*. Ankara.

Elgin, C. K. (2010). *Be Expert With Map & Compass..* John Wiley & Sons, Inc. Björn Kjell Ström Revised and Updated, 151.

Ewert, A. (1999). Outdoor Recreationand Natural Resource Management: An Uneasy Alliance. *Parks & Recreation*, 34 (7), 58-67.

Fenmen, N. (2013). Yetişkinler İçin Oryantiring, <http://www.istanbuloryantiring.com/wp-content/uploads/2016/12/3-Kentsel-Oryantiring-haritas%C4%B1.pdf> (Erişim Tarihi: 23.10.2017).

Gülyaz, M. E. (2012). *Nevşehir Kapadokya*. Nevşehir: Nevşehir Valiliği Yayınları.

Güngör, Ş. (2016). Alternatif Turizm Etkinliği ve Ürün Çeşitliliği Oluşturmada Atın Kullanımı: Nevşehir Örneği, *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 7 (22), 81-99.

<http://sgm.gsb.gov.tr/Public/images/SGM/Federasyon/90070Genel%20Yar%C4%B1%C5%9F%20Taliyat%C4%B1.pdf>, (Erişim Tarihi: 16.06.2016).

Orhan, R. (2012). *Oryantiring Sporcularının Kendi Kendine Liderlik Algıları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kırıkkale.

Özaltın, O. ve Gül, A. (2006). Rekreasyon ve Turizm Kapsamında Orienteering (Hedef Bulma) Etkinliğinin Önemi ve Ülkemizdeki Durum Analizi. *Turizm ve Mimarlık Sempozyumu Bildiriler Kitabı içinde (s. 263-271)*. Antalya.

Somuncu, M. (2004). Dağcılık ve Dağ Turizmindeki İkilem: Ekonomik Yarar ve Ekolojik Bedel. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 2 (1), 1-22.

Somuncu, M., ve Yiğit, T. (2007). *Türkiye'deki Dünya Mirası Alanlarının Güncel Durumlarının Saptanması: (Göreme Milli Parkı ve Kapadokya Kayalık Sitleri)*, Ankara: UNESCO Türkiye Milli Komisyonu Kültürel Miras İhtisas Komitesi.

Şekil 1: Örnek Oryantiring Haritası (Samsun).

<https://dagkamp.blogspot.com/2018/04/oryantiring-nedir.html> (Erişim Tarihi: 02.11.2018).

Tanrıkulu, M. (2011). Harita ve Pusulanın Farklı Bir Kullanım Alanı: Oryantiring, *Milli Eğitim*, 191, 120-125.

Tuna, F. ve Balcı, A. (2013). Oryantiring Uygulamalarının Coğrafya Öğretmen Adaylarının Özyeterlik Algılarına Etkisi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 27, 1-14.

EXTENDED SUMMARY

Purpose

From the first days of use of maps and compasses, people have achieved two important tools in their need to reach existing and their desire to discover new places. Over time, superficial maps and simple compasses have become much more functional due to scientific developments. At the end of the nineteenth century, maps and compasses based on the aim of finding maps and compasses were organized. Competitive orienteering is a sport based on finding signs or check points in an unknown area depending on time, with the help of maps and compasses to stay connected to the route. Orienteering provides many physical, conceptual, educational, social and individual benefits. In addition, it provides skills such as geographic thinking, map literacy.

Methodology

There search was conducted within the borders of Nevşehir province. In this study, the available data were interpreted using observation and interview methods. The results were evaluated in a holistic manner and the effect of orienteering sport on nature and nature was investigated in Nevşehir province.

Findings (Results)

Nevşehir province is located in the Central Kızılırmak section of the Central Anatolia Region. Nevşehir is adjacent to Kırşehir from northwest, Yozgat from northeast, Kayseri from south, Niğde from south and Aksaray from southwest. Tourist attracted cuttings are rocky areas known as Cappadocia. The rocky Cappadocia region consists of Uchisar, Goreme, Avanos, Urgup, Derinkuyu, Kaymakli, Ihlara and its surroundings.

In Nevşehir, which is poor in terms of forest areas, it was thought that this deficiency was a problem that would prevent the orienteering sport. Then, depending on the appropriate geomorphological structure of the province, the concept of stone forest has emerged and this has been turned into an advantage.

The start of the orienteering sport in Nevşehir province has a professional past of several years. Thanks to the important studies in the area of orienteering in Nevşehir, maps of approximately 25 km² area were produced. There are approximately 10 km² in Mustafapaşa and Göreme districts and approximately 5km² in the Gülşehir district. National and international activities were organized in these areas organized by the federation.

In Nevşehir, an equestrian orienteering competition, which is the first in the world, was organized in order to promote the region and orienteering

activities. The use of horse which has a historical connection with Cappadocia is becoming more common in creating alternative tourism activity and product variety in Nevşehir. In this sense, it was revealed by the researcher that horseback orienteering activity will increase the touristic value of the field.

Man is an entity that lives in a constant struggle with nature, but refrains from destroying the laws of nature. With the increasing population, the pressure of man on the nature continues to increase and many misapplications are made to open up new agricultural areas, expand the boundaries of settlements, damage forest areas.

Some of the factors that create pressure on nature are harm to the environment due to nature sports. The effects of those participating in the activities in nature in natural areas are the possible effects on the macro or micro level and changes such as habitat change, disturbance and pollution.

As a result of activities carried out in nature, damages to nature caused noise pollution, water pollution, garbage production and their removal problems, sewerage problems, marking and bolting of rocks for climbing, depending on the overuse: deterioration of the paths, air pollution caused by the use of vehicles, destruction of vegetation. sortable.

In orienteering sport, there are some negative effects on ecological balance such as decrease of plant species, disturbing animal species, soil compaction, environmental pollution, acceleration of erosion processes, noise pollution, morphological structure deterioration.

Orienteering sport has some negative consequences like many other sports in Nevşehir. For example, during the orienteering competitions, some plant species can be broken, can be removed from the printable, these plant species may be endemic to the region, and consequently, competitions may result in the loss of these plants. Again, living things in the orienteering area can be intimidated, provoked, or caused the creatures to leave their nests. As a result of this competition, plant and root growth may slow down or stop in the soil as a result of more competition in the competition areas. One of the most important problems is that the human being leaves his biological footprint in the nature, that is to say, his nature.

Conclusion and Discussion

Orienteering is an important value for Nevşehir province. In recognition of this important value, especially in the area of orienteering in Nevşehir in cooperation with the federation has been good work.

In Nevşehir, orienteering has slowed down due to various reasons, so it has entered a period of pause. The reasons such as the fact that the competitions are not held in the same places every year and that the tracks are not memorized by the athletes have been effective. However, it is

observed that the interest in orienteering has also decreased in Nevşehir. This interest should be increased again. In Nevşehir, which is a great human resource, it is necessary to evaluate the human resources within the National Education and NevşehirHacıBektaşVeli University.

For this purpose, student education should be carried out in areas with maps in Nevşehir province. At the same time, studies should be carried out within the scope of National Education and if necessary, schools should be provided. In addition to the installation of orienteering team, promotional activities should be carried out in the region. Public activities should be organized within the scope of recreational activities. The contribution of orienteering activities to tourism should be considered. Conducting orienteering competition with atv as a result of the determination of the appropriate areas is also a good advertising alternative.

The possible negative effects of orienteering on the nature of Nevşehir should be taken into consideration and appropriate areas should be selected. A mapping should be carried out on the basis of providing the most benefit with minimum damage and should be built on this main basis in competitions. Otherwise, efforts to revitalize orienteering activities will be an effort to kill nature.